

Asia: VN/26873/2024

Lausuntopyyntö: Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annetun direktiivin (NKV-direktiivi) täytäntöönpano; työryhmän mietintö

Direktiivin suhde nykytilaan

Mitä huomioita teillä on kansallisen nykytilan ja direktiivin suhteen arvioinnista? Pyydämme arviossanne keskittymään siihen, mitä direktiivi näkemyksenne mukaan edellyttää vähimmäistasolla.

Työryhmän arvio siitä, että suomalainen lainsäädäntö täyttää suuren osan NKV-direktiivin velvoitteista, on pääosin perusteltu. Lasten oikeuksien näkökulmasta arvio jää kuitenkin varovaiseksi. Direktiivin vähimmäistasoa on tulkittava yhdessä YK lapsen oikeuksien sopimuksen kanssa, eli lapsella on oikeus suojeluun kaikilta väkivallan muodoilta, oikeus turvalliseen kasvuympäristöön sekä oikeus saada tukea viivytyksettä.

Lähisuhdeväkivallan vaikutukset eivät rajoitu rikoksen välittömään asianomistajaan. Lapsi, joka näkee, kuulee tai aistii väkivallan, altistuu vakaville hyvinvointi- ja kehityshaitoille. Tämän vuoksi direktiivin edellyttämä suojelu tulisi kansallisesti toteuttaa siten, että lapsi tunnistetaan aktiivisesti väkivallan vaikutusten kohteena myös silloin, kun hän ei ole rikosprosessissa asianomistaja.

Keskeiset ehdotukset

Mikä on näkemyksenne esityksen keskeisistä ehdotuksista ja suhteesta direktiivin edellyttämään vähimmäistasoon? Pyydämme kommentoimaan jokaista kohtaa erikseen kunkin otsikon alle.

Katsomme, että työryhmän keskeiset ehdotukset toteuttavat pääosin NKV-direktiivin edellyttämän vähimmäistason. Erityisen kannatettavia ovat asianomistajan suojelun tarpeen arviointia koskevat ehdotukset, tukipalveluihin ohjaamisen vahvistaminen sekä seksuaaliväkivallan uhrien palveluiden saatavuutta parantavat Seri-tukikeskuksia koskevat muutokset.

Lasten oikeuksien, lastensuojelun sekä perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta arvioituna esityksessä korostuu kuitenkin edelleen ensisijaisesti rikoksen välittömän uhrin asema. Väkivallan vaikutukset ulottuvat usein koko perheeseen, erityisesti lapsiin, jotka voivat kärsiä vakavista haitallisista seurauksista myös silloin, kun he eivät ole rikosprosessissa asianomistajan asemassa.

Katsomme, että direktiivin vähimmäistason lisäksi kansallisessa täytäntöönpanossa tulisi pyrkiä vahvistamaan lapsivaikutusten arviointia, lasten tunnistamista väkivallan välillisinä uhreina sekä viranomaisten velvollisuutta arvioida lasten tuen tarve kaikissa lähisuhdeväkivaltaa koskevissa tilanteissa.

Erityisenä puutteena pidämme sitä, ettei lapsen läsnä ollessa tehtyä väkivaltarikosta ehdoteta huomioitavaksi erillisenä rikoksena tai rangaistuksen koventamisperusteena. Vaikka ratkaisu saattaa täyttää direktiivin vähimmäisvaatimukset, se ei riittävästi tunnista tutkimusnäyttöä väkivallan todistamisen vakavista vaikutuksista lapsen kehitykselle, turvallisuuden tunteelle ja hyvinvoinnille.

Pidämme tärkeänä, että direktiivin täytäntöönpano nähdään mahdollisuutena vahvistaa väkivallan ehkäisyä, lasten oikeuksien toteutumista sekä perheiden varhaista tukea eikä ainoastaan vähimmäisvelvoitteiden täyttämisenä.

Asianomistajan suojelun tarpeen arviointia koskeva ehdotus

Kannatamme ehdotusta. Pidämme välttämättömänä, että riskinarviointi sisältää aina:

tiedon samassa taloudessa asuvista lapsista,

arvion lapsen välittömästä turvallisuudesta,

arvion vanhemman toimintakyvystä väkivaltatilanteessa,

veloitteen tehdä viipymättä lastensuojeluilmoitus ja palveluohjaus, kun lapsen turvallisuus tai kehitys on vaarantunut.

Pelkkä väkivallan uusiutumisriskin arviointi ei riitä, vaan arvioinnin tulee johtaa konkreettisiin suojaaviin toimiin.

Rikoslain muuttamista koskeva ehdotus

Kannatamme ehdotusta henkilötiedon levittämisen kriminalisoinnista terveyden vahingoittamistarkoituksessa. Digitaalinen väkivalta kohdistuu myös nuoriin ja voi liittyä kontrolliin, häpäisyyden ja seurusteluväkivaltaan. Lain perusteluissa tulisi nimenomaisesti tunnistaa alaikäisiin kohdistuvat tilanteet sekä viranomaisten velvollisuus ohjata nuori nopeasti tukeen.

Ehdotus erityisen suojelun tarpeessa olevan asianomistajan kuulustelua koskevien säännösten laajentamisesta koskemaan seksuaalirikoksen tai lähisuhdeväkivallan asianomistajan lasta tai asianomistajan kanssa samassa kotitaloudessa asuvaa hänestä riippuvaisessa asemassa olevaa henkilöä, joka on muodollisesti rikosprosessissa todistajan asemassa

Erityisen suojelun tarpeessa olevan lapsen asema rikosprosessissa

Kannatamme ehdotusta erittäin vahvasti. On tärkeää, ettei lapsi jää ilman suojelua vain siksi, että hänen prosessuaalinen asemansa on todistaja eikä asianomistaja. Käytännössä lapsen kuuleminen tulee toteuttaa lapsiystävällisesti, mahdollisimman harvoin ja moniammatillisesti.

Ehdotus asianomistajan yhteystietojen välittämistä tukipalveluihin koskevan säännöksen laajentamisesta koskemaan erityisen suojelun tarpeessa olevaa seksuaalirikoksen tai lähisuhdeväkivallan asianomistajaa

Kannatamme ehdotusta, mutta pidämme tärkeänä, että yhteystietojen välittämiseen liittyvät tietosuoja- ja yksityisyydensuojakysymykset arvioidaan huolellisesti. Säännöstä tulisi täydentää siten, että myös lasten ja nuorten tarvitsemat palvelut käynnistyvät aktiivisesti ilman, että vastuu avun hakemisesta jää kuormittuneelle vanhemmalle. Samalla on varmistettava, että henkilötietojen käsittely perustuu täsmälliseen lainsäädäntöön, välttämättömyys- ja suhteellisuusperiaatteisiin sekä asianmukaisiin suoja-toimiin.

Suostumusmenettelyjen tulee olla selkeitä, ymmärrettäviä ja lapsen edun ensisijaisuutta korostavia. Erityisesti alaikäisten osalta tulee huolehtia siitä, että tietojen luovuttaminen tapahtuu vain siinä laajuudessa kuin tuen järjestäminen edellyttää. Kasvuväylä Oy katsoo, ettei lasten turvallisuuden ja tuen tarpeen huomioiminen ole ristiriidassa yksityisyydensuojan kanssa, kun tietojen käsittelylle on selkeä oikeusperusta, käyttötarkoitus on rajattu ja tiedonvaihto kohdistuu vain välttämättömiin tietoihin.

Ehdotus yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävästä jatkossa seurata ja arvioida Istanbulin sopimuksen ohella NKV-direktiivin tarkoittamia toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ehkäistä ja torjua direktiivin soveltamisalaan kuuluvan väkivallan kaikkia muotoja

Kannatamme ehdotusta. Seurannassa tulee kerätä tietoa myös lasten, nuorten, vammaisten henkilöiden, maahan muuttaneiden perheiden sekä muiden haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien palveluihin pääsystä, palvelujen saavutettavuudesta ja niiden vaikuttavuudesta.

Kasvuväylä Oy korostaa, että seurannassa ja arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota lasten, nuorten ja vammaisten henkilöiden tieto- ja yksityisyyden suojaan sekä turvallisuuteen. Väkivallan uhreiksi joutuneet henkilöt voivat olla erityisen alttiita henkilötietojen väärinkäytölle, kontrollille, häirinnälle ja digitaaliselle väkivallalle. Tämän vuoksi tietojen keräämisen, käsittelyn ja luovuttamisen tulee perustua välttämättömyyteen, tietoturvallisuuteen ja yksityisyyden suojan korkeaan tasoon.

Lisäksi on tärkeää arvioida, toteutuvatko palveluissa yhdenvertaisesti myös niiden henkilöiden oikeudet, joilla on esimerkiksi toimintarajoitteita, kommunikaatioon liittyviä haasteita, puutteellinen kielitaito tai riippuvainen asema suhteessa väkivallan tekijään. Seurannan avulla tulee tunnistaa mahdolliset esteet avun saamiselle sekä varmistaa, että palvelut tukevat tehokkaasti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien henkilöiden turvallisuutta, osallisuutta ja oikeuksien toteutumista.

Seri-tukikeskuksia koskeva ehdotus

Kannatamme velvoitteen säätämistä hyvinvointialueille ja HUS-yhtymälle. Lapsen ja nuoren näkökulmasta olennaista on:

ympäri vuorokautinen pääsy tutkimuksiin ja kriisitukeen,
saumaton yhteys lastensuojeluun, nuorisopsykiatriaan ja kouluterveydenhuoltoon,
mahdollisuus jatkotukeen myös silloin, kun rikosilmoitusta ei tehdä heti.

Seri-tukikeskuksiin liittyvä muutosehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin

Kannatamme muutosta. Väkivallan uhrin palvelujen tulee olla tosiasiallisesti maksuttomia. Maksut eivät saa muodostaa estettä avun hakemiselle, erityisesti nuorille ja pienituloisille perheille.

Vaikutukset

Millaisia taloudellisia vaikutuksia arvioitte esityksellä olevan?

Lyhyellä aikavälillä kustannukset kasvavat riskinarvioinnin, koulutuksen ja palveluohjauksen vuoksi. Pitkällä aikavälillä säästöt syntyvät raskaiden lastensuojelutoimien, sijoitusten, mielenterveyspalvelujen ja väkivallan ylisukupolvisen siirtymisen vähenemisestä.

Millaisia vaikutuksia viranomaisten toimintaan arvioitte esityksellä olevan?

Poliisin, sosiaalihuollon, terveydenhuollon ja järjestötoimijoiden yhteistyö tiivistyy. Tämä edellyttää yhteisiä toimintamalleja, tietojenvaihdon selkeyttämistä ja henkilöstön koulutusta.

Millaisia muita yhteiskunnallisia vaikutuksia arvioitte esityksellä olevan?

Esitys vahvistaa lasten turvallisuutta, lisää luottamusta viranomaisiin ja tukee väkivallan varhaista tunnistamista. Nuorten seurusteluväkivallan näkyvämpi tunnistaminen on erityisen tärkeää.

Esityksellä on merkittäviä sosiaalisia vaikutuksia lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin. Väkivallan tehokkaampi tunnistaminen ja siihen puuttuminen voivat vähentää ylisukupolvista väkivallan periytymistä, syrjäytymisriskiä, mielenterveyden ongelmia sekä perheiden kuormittumista. Turvallisuuden lisääntyminen vahvistaa lasten ja nuorten mahdollisuuksia osallistua koulutukseen, harrastuksiin ja yhteiskuntaan yhdenvertaisina toimijoina.

Korostamme myös, että ennen lopullisia lainsäädäntöratkaisuja valtion tulee teettää riippumattomilla asiantuntijoilla kattavat ennakkovaikutusten arvioinnit, mukaan lukien lapsivaikutusten arviointi sekä vammaisvaikutusten arviointi. Näiden arviointien avulla voidaan varmistaa, että ehdotetut toimenpiteet toteuttavat lapsen edun ensisijaisuutta, huomioivat vammaisten lasten, nuorten ja aikuisten erityiset tarpeet sekä edistävät tosiasiallista yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta palveluissa.

Millaisia muita vaikutuksia arvioitte esityksellä olevan? (Esimerkiksi ihmisryhmiin kohdistuvat vaikutukset)

Arvioimme, että esityksellä on merkittäviä myönteisiä vaikutuksia väkivallan uhreihin, heidän läheisiinsä sekä väkivallalle altistuviin lapsiin ja nuoriin.

Esityksen voidaan arvioida parantavan erityisesti lähisuhde- ja seksuaaliväkivallan uhrien turvallisuutta, oikeusturvaa sekä mahdollisuuksia päästä oikea-aikaisen tuen piiriin. Suojelutarpeen systemaattinen arviointi sekä tukipalveluihin ohjaamisen vahvistaminen voivat vähentää väkivallan uusiutumista ja sen pitkäaikaisia seurauksia.

Lasten näkökulmasta vaikutukset ovat merkittäviä myös silloin, kun lapsi ei ole rikoksen välitön uhri. Lähisuhdeväkivallan näkeminen, kuuleminen tai väkivallan ilmapiirissä eläminen heikentää lapsen turvallisuuden tunnetta, hyvinvointia ja kehitysedellytyksiä. Esityksen myötä lasten asema tunnustetaan nykyistä paremmin erityisesti tilanteissa, joissa lapsi toimii rikosprosessissa todistajana tai on muuten väkivallan vaikutuspiirissä.

Nuorten osalta ehdotetut muutokset voivat vahvistaa suojaa myös digitaalisen väkivallan, häirinnän ja kontrolloinnin tilanteissa. Tämä on tärkeää erityisesti nuorille naisille ja tytöille, jotka kohtaavat tutkimusten mukaan muita useammin verkkoympäristössä tapahtuvaa väkivaltaa ja häirintää.

Esityksellä voidaan arvioida olevan myönteisiä vaikutuksia myös sukupuolten tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. Väkivallan ehkäisy, uhrien suojelu ja palveluiden saatavuuden parantaminen tukevat erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden oikeuksien toteutumista. Tämä koskee muun muassa lapsia, nuoria, vammaisia henkilöitä, maahanmuuttajataustaisia perheitä sekä muita ryhmiä, joilla voi olla kohonnut riski jäädä palveluiden ulkopuolelle.

Katsomme kuitenkin, että vaikutukset lasten hyvinvointiin olisivat vielä vahvemmat, mikäli lapsen läsnä ollessa tapahtuva väkivalta tunnistettaisiin nykyistä näkyvämmiin rikosoikeudellisessa sääntelyssä. Tämä vahvistaisi yhteiskunnallista viestiä siitä, että myös väkivallan todistaminen on lapselle haitallinen kokemus ja lapsen oikeuksien näkökulmasta vakava asia.

Pitkällä aikavälillä esityksen voidaan arvioida tukevan väkivallan ylisukupolvisen siirtymisen ehkäisyä, mikäli lainsäädäntömuutokset yhdistyvät riittäviin ehkäiseviin, perheitä tukeviin sekä lasten ja nuorten palveluihin. Tämä voi vahvistaa koko yhteiskunnan hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta.

Vaihtoehtoiset ratkaisut

Onko jokin muu tapa, jolla direktiivin edellyttämät vähimmäisvelvoitteet voitaisiin toteuttaa?

Direktiivin vähimmäistaso voidaan toteuttaa työryhmän ehdotuksilla, mutta lapsen oikeuksien näkökulmasta suosittelemme lisäksi:

rikoksen tekemisen lapsen läsnä ollessa säätämistä rangaistuksen koventamisperusteeksi tai vähintään laissa nimenomaisesti huomioon otettavaksi seikaksi;

velvoitetta arvioida jokaisen väkivaltatapauksen yhteydessä lapsen turvallisuus ja tuen tarve;

kansallista toimintamallia nuorten seurusteluväkivallan tunnistamiseen ja hoitoon.

Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Miten kommentoitte mietinnön näkemyksiä, jotka koskevat suhdetta perustuslakiin ja säätämisjärjestystä (mietinnön jakso 11)?

Pidämme ehdotuksia perusoikeusjärjestelmän kannalta pääosin hyväksyttävänä. Lapsen oikeus elämään, turvallisuuteen, kehitykseen ja erityiseen suojeluun sekä julkisen vallan velvollisuus turvata perus- ja ihmisoikeudet puoltavat tehokkaita toimia väkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien suojelemiseksi. Samalla on varmistettava, että lapsen oikeus yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaan toteutuu kaikissa viranomaismenettelyissä. Tietojenvaihtoa koskevien säännösten tulee olla täsmällisiä, välttämättömiä, tarkkarajaisia ja suhteellisuusperiaatteen mukaisia, ja henkilötietojen käsittelyn tulee rajoittua vain niihin tietoihin, jotka ovat välttämättömiä lapsen, nuoren tai muun väkivallan uhrin turvallisuuden, suojelun tarpeen ja palvelujen järjestämisen kannalta.

Pidämme tärkeänä, että sääntelyn toimeenpanossa huomioidaan yhdenvertaisesti kaikki lapset ja nuoret riippumatta sukupuolesta, vammaisuudesta, kielestä, kulttuuritaustasta, seksuaalisesta suuntautumisesta, sukupuoli-identiteetistä tai perhemuodosta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin ja nuoriin, joiden mahdollisuudet saada apua voivat muutoin jäädä muita heikommiksi. Lapsen edun ensisijaisuuden tulee ohjata sekä tietojenvaihtoa että suojelutoimien toteuttamista kaikissa tilanteissa.

Muut havaintonne ja kommenttinne esitysluonnoksesta

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Pidämme työryhmän johtopäätöstä siitä, ettei lapsen läsnä ollessa tehtyä väkivaltaa tulisi erikseen kriminalisoida tai säätää rangaistuksen koventamisperusteeksi, erittäin ongelmallisena. Lastensuojelun, lapsen kehityksen ja traumatisoitumisen näkökulmasta väkivallan näkeminen, kuuleminen tai sen vaikutusten kokeminen on lapselle vakava haitallinen kokemus riippumatta siitä, kohdistuuko väkivalta suoraan lapseen vai ei. Tutkimusnäyttö osoittaa, että väkivallan todistaminen voi aiheuttaa lapselle pitkäkestoisia psyykkisiä, sosiaalisia ja terveydellisiä seurauksia sekä lisätä myöhempää palvelutarvetta.

Katsomme, että nykyinen ehdotus ei riittävällä tavalla tunnista lapsen asemaa väkivallan vaikutusten kohteena. Lainsäädännön tulisi viestiä yksiselitteisesti, että lapsen altistaminen väkivallalle on vakava lapsen oikeuksien loukkaus. Vaikka erillisen rikosnimikkeen säätämiseen liittyy oikeudellisia arviointikysymyksiä, vähintään lapsen läsnä ollessa tehty väkivalta tulisi huomioida nykyistä vahvemmin rangaistuksen mittaamisessa tai muulla tavoin rikosoikeudellisessa arvioinnissa.

Pidämme tärkeänä, että lapsen etu asetetaan aidosti etusijalle direktiivin täytäntöönpanossa. Tämän vuoksi pyydämme harkitsemaan uudelleen työryhmän johtopäätöstä lapsen läsnä ollessa tehdyn väkivallan osalta sekä arvioimaan, miten lainsäädäntö voisi nykyistä paremmin tunnistaa ja ehkäistä lapsiin kohdistuvia välillisiä väkivallan vaikutuksia. Painotamme, että direktiivin täytäntöönpanossa tulee asettaa lapsen etu ensisijaiseksi kaikissa viranomaismenettelyissä.

Muut havaintonne ja kommenttinne direktiivin vähimmäisvelvoitteita pidemmälle menevistä (kansallisista) tarpeista naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumiseksi?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Katsomme, että naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisessä ei tulisi tyytyä ainoastaan direktiivin vähimmäisvelvoitteiden toteuttamiseen, vaan kansallisen lainsäädännön ja palvelujärjestelmän kehittämisessä tulee huomioida myös Suomen omat tarpeet sekä tutkimustieto väkivallan vaikutuksista lapsiin, nuoriin ja perheisiin.

Erityisen tärkeänä pidämme sitä, että väkivallan ehkäisyä vahvistetaan nykyistä enemmän varhaisen tuen keinoin. Lastensuojelun, perhetyön, neuvolapalveluiden, koulujen, opiskeluhuollon sekä mielenterveyspalveluiden mahdollisuuksia tunnistaa väkivallan riskitekijöitä ja tarjota tukea riittävän varhaisessa vaiheessa tulee vahvistaa.

Pidämme tärkeänä, että lapsi tunnistetaan nykyistä vahvemmin väkivallan itsenäisenä uhrina myös tilanteissa, joissa hän ei ole väkivallan välitön kohde. Lapsen väkivallalle altistuminen, väkivallan todistaminen sekä jatkuvassa pelon ilmapiirissä eläminen voivat aiheuttaa vakavia ja pitkäkestoisia seurauksia lapsen kehitykselle, mielenterveydelle ja turvallisuuden tunteelle. Näiden vaikutusten näkyvämpi huomioiminen lainsäädännössä ja viranomaiskäytännöissä olisi perusteltua.

Lisäksi pidämme tärkeänä, että väkivallan ehkäisyssä huomioidaan nykyistä paremmin nuoriin kohdistuva digitaalinen väkivalta, kontrollointi, häirintä sekä teknologian avulla toteutettu vainoaminen. Erityisesti nuorten tyttöjen ja nuorten naisten kokemukset verkkoväkivallasta edellyttävät jatkuvaa lainsäädännön ja viranomaisosaamisen kehittämistä.

Kansallisesti tulisi myös vahvistaa moniammatillisia toimintamalleja, joissa poliisi, sosiaali- ja terveydenhuolto, lastensuojelu, koulut sekä järjestöt toimivat tiiviissä yhteistyössä väkivallan tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi ja väkivallan kokijoiden tukemiseksi.

Korostamme, että väkivallan tehokas torjuminen edellyttää riittäviä resursseja matalan kynnyksen palveluihin, perheiden varhaiseen tukeen sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin. Ilman riittäviä palveluita lainsäädännön tavoitteet eivät täysimääräisesti toteudu käytännössä.

Pitkällä aikavälillä merkittävin keino vähentää naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja perheväkivaltaa on väkivallan ylisukupolvisen siirtymisen katkaiseminen. Tämä edellyttää lasten, nuorten ja perheiden tukemista jo ennen kriisiytymistä sekä väkivallan vaikutusten aktiivista tunnistamista kaikissa lasten ja perheiden palveluissa.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitämme mahdollisuudesta lausua työryhmän mietinnöstä, joka koskee naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annetun direktiivin täytäntöönpanoa.

Kasvuväylä Oy tarjoaa lastensuojelun avohuollon ja ennaltaehkäisevän perhetyön palveluja. Toiminnassamme kohtaamme lapsia, nuoria ja perheitä, joiden arkeen lähisuhdeväkivalta, väkivallan uhka tai väkivallan seuraukset vaikuttavat merkittävästi. Tästä näkökulmasta pidämme erittäin tärkeänä, että direktiivin täytäntöönpanossa huomioidaan rikosoikeudellisen sääntelyn lisäksi myös lasten hyvinvointi, perheiden tukeminen sekä väkivallan ennaltaehkäisy.

Kannatamme työryhmän ehdotuksia asianomistajan suojelun tarpeen arvioinnin vahvistamisesta, tukipalveluihin ohjaamisen kehittämisestä sekä seksuaaliväkivallan uhrien palveluiden saatavuuden turvaamisesta. Nämä muutokset parantavat väkivallan uhrien turvallisuutta ja mahdollisuuksia saada apua oikea-aikaisesti.

Haluamme kuitenkin korostaa, että lähisuhdeväkivallan vaikutukset ulottuvat lähes aina myös lapsiin. Lapsi voi kärsiä vakavista psyykkisistä, sosiaalisista ja kehityksellisistä seurauksista, vaikka hän ei olisi väkivallan välitön kohde. Tämän vuoksi pidämme tärkeänä, että väkivallan vaikutukset lapsiin tunnistetaan nykyistä vahvemmin niin lainsäädännössä, viranomaiskäytännöissä kuin palvelujärjestelmässä.

Pidämme perusteltuna arvioida jatkossa uudelleen lapsen läsnä ollessa tapahtuvan väkivallan asemaa rikosoikeudellisessa järjestelmässä. Tutkimusnäyttö osoittaa, että väkivallan näkeminen tai kuuleminen voi aiheuttaa lapselle pitkäkestoisia haittoja, jotka ovat rinnastettavissa moniin muihin vakaviin haitallisiin lapsuuden kokemuksiin. Näin ollen lapsen altistuminen väkivallalle tulisi huomioida nykyistä näkyvämmiin myös seuraamusjärjestelmässä ja viranomaisten riskinarvioinnissa.

Lisäksi korostamme, että direktiivin tavoitteiden toteutuminen edellyttää riittäviä resursseja lasten, nuorten ja perheiden palveluihin. Erityisen tärkeää on vahvistaa matalan kynnyksen tukea, perhetyötä, mielenterveyspalveluja sekä moniammatillista yhteistyötä poliisin, sosiaalihuollon, terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, koulujen ja järjestöjen välillä.

Katsomme, että väkivallan tehokas ehkäisy edellyttää sekä uhrien suojelua että pitkäjänteistä työtä väkivallan ylisukupolvisen siirtymisen katkaisemiseksi. Tässä työssä lasten oikeuksien toteutuminen, perheiden varhainen tukeminen ja turvallisten kasvuolosuhteiden turvaaminen ovat keskeisessä asemassa.

Paakkunainen Lotta
Kasvuväylä Oy